

A művészi szabadságról
(Jakócs Dorottya Dorkja műve kapcsán)

2011-ben, a Műcsarnokba való kinevezésemet követően nyílt meg az *Egyszerű többség* című tárlat, amelyen az egyik műalkotás személy szerint rólam szólt, nem éppen hízelgő kontextusban. Mintegy fél évvel később egy művész azzal lepett meg, hogy az eredetileg tervezett kiállítása helyett egy olyan videó-installációt mutatott be az Ernst Múzeumban, amely jelentős részben a személyemmel kapcsolatos dilemmájáról szólt – barátinak úgyszintén nem nevezhető módon. Természetesen egyik esetben sem merült fel, hogy adminisztratív eszközökkel megakadályozzam a művek kiállítását. Elvi kérdésnek tekintem, hogy intézményvezetőként soha, semmilyen formában ne korlátozzam a művészi szabadságot – függetlenül egy-egy konkrét alkotáshoz való viszonyomtól.

A 2012. december 8-án, a Melycsarnokban megnyílt *street art* kiállítás egyik munkája (melyben közismert keresztény motívumok parafrázisa révén saját művészeti attitűdjét juttatja kifejezésre az alkotó) beazonosítható módon ábrázolja a Magyar Művészeti Akadémia vezetőjét, aki így a képen a hűség és a prédikáció allegóriájaként megjelenített állat képében látható. Ismeretes, hogy a *street art* műfajának egyik meghatározó jellemzője az éles társadalmi kritika *ad hoc* megfogalmazása – a Melycsarnok falára festett kép is ezt teszi. Nem tartom helyesnek, ha bármely mű személyiségi jogokat sért, ugyanakkor egyetértek azzal, hogy egy közszereplőnek a kritikai megnyilvánulásokat (az újságokban megjelenő karikatúrától az internetes vicceken át a street artos alkotásokig) tolerálnia kell. A magam részéről teljes egészében osztom azt az álláspontot, amelyet nemrég egy nagy vihart kavart, Szegeden kiállított mű kapcsán fogalmazott meg Kiss-Rigó László római katolikus püspök. E szerint a különféle vélemények tiszteletben tartása – és ezt természetesen érvényesnek tartom autonóm művészeti megnyilvánulások esetében is –, valamint a tolerancia „arra indít bennünket, hogy ne rontsuk el azok jó étvágyát, akik ily módon kívánják csillapítani a művészet és a kultúra iránti éhségüket”. Még akkor sem, ha egy-egy műalkotás a saját értékrendünkkel is ütközik, hiszen a kortárs művészeti gesztusok gyakorta úgy indítanak bennünket gondolkodásra, hogy kérdésfeltevéseikkel a határokat feszegetik.

Budapest, 2012. december 10.

Gulyás Gábor
igazgató